

Koeficient obračanja obratnih sredstev nam pove, kolikokrat se obratna sredstva povprečno obrnejo v določenem obdobju, praviloma v obdobju enega leta. Ugotavljamo ga za preteklo obdobje, nato pa predpostavimo, da bo v planskem obdobju enak. (Lahko ga določimo tudi na osnovi izkušenj.) Če ga računamo iz preteklih podatkov, ga izračunamo takole:

$$\text{Koeficient obračanja obratnih sredstev} = \frac{\text{promet v obdobju}}{\text{povprečno vezana obratna sredstva}}$$

Včasih je smiselno koeficient obračanja obratnih sredstev izračunavati tudi za obdobja, krajša od enega leta (npr. če gre za sezonsko komponento), prav tako tudi za posamezne dele obratnih sredstev (npr. obračanje terjatev do kupca, obračanje zalog gotovih proizvodov, obračanje zalog proizvodov ipd.).

Koeficient obračanja obratnih sredstev uporabljamo za izračun potrebnega obsega obratnih sredstev za nemoteno izvedbo predvidenega obsega poslovanja. Tako pridemo tudi do zneska virov, ki so potrebni za financiranje teh obratnih sredstev.

$$\begin{aligned} &\text{potrebni obseg virov za financiranje obratnih sredstev v obdobju} \\ &= \frac{\text{planirani promet (obseg poslovanja) v obdobju}}{\text{koeficient obračanja obratnih sredstev v obdobju}} \end{aligned}$$

Iz navedenega obrazca vidimo, da velja naslednje:

1. Večji ko je planirani obseg poslovanja pri dani hitrosti obračanja obratnih sredstev, večje bo povprečno stanje obratnih sredstev in več virov bo organizacija potrebovala za njihovo financiranje in
2. Hitreje ko se obračajo obratna sredstva pri danem obsegu poslovanja, manjše bo povprečno stanje obratnih sredstev in manj virov bo organizacija potrebovala za njihovo financiranje.

Vprašanje za razmišljanje:

Zakaj je potrebno, da podjetja in druge organizacije razmišljajo o hitrosti obračanja obratnih sredstev in njihovem financiranju?

Primer 1:

V drugi polovici leta 2007 je znašal koeficient obračanja terjatev do kupcev v določenem podjetju 3.

a) Kako bi ta koeficient interpretirali in kako bi ga izračunali?

b) Kaj lahko poveste o plačilnih navadah kupcev tega podjetja, če veste, da so znašali povprečni plačilni roki, ki jih je podjetje odobrilo svojim kupcem, 6 tednov?

Primer 2:

Podjetje je v letu 2007 doseglo prihodke v višini 540 mio EUR, povprečno stanje obratnih sredstev pa je bilo 90 mio EUR. Podjetje predvideva, da bo koeficient obračanja obratnih sredstev v letu 2008 enak kot v letu 2007 ter da bodo prihodki znašali 600 mio EUR. Podjetje razpolaga z 80 mio EUR za financiranje obratnih sredstev. Za koliko se bo moralo zadolžiti, da bo normalno uresničilo predvideni obseg poslovanja?

Slika 1: Krožni tok obratnih sredstev v podjetju in dejavniki hitrosti obračanja obratnih sredstev